

Dömd fånge undervisar teckenspråk bakom galler

3 mars 2025

Foto: Adobe stock

I San Quentin-fängelset i Kalifornien har en unik utbildningsinsats förändrat livet för många. Den dömd Tommy Wickerd har startat en kurs i amerikanskt teckenspråk för att hjälpa döva fångar att bli en del av gemenskapen.

Tommy Wickerd avtjänar ett 57-årigt straff för dråp i det ökända San Quentin-fängelset. Men bakom murarna har han hittat en mening; att undervisa andra fångar och kriminalvårdare i amerikanskt teckenspråk (ASL). Inspirationen kommer från hans egen bakgrund – han har en äldre bror som är döv och vet hur isolerande livet kan vara för döva utan rätt stöd.

Tommy säger att mer än 90 personer har lärt sig teckenspråk i fängelset. Han väntar nu på en omprövning av sitt straff tack vare sitt "exceptionella uppförande". I den senaste klassen höll tre döva fångar själva i undervisningen, vilket Tommy ansåg vara det bästa.

Hans arbete uppmärksammas nu i dokumentärfilmen "Friendly Signs" (Vänliga tecken), regisserad av Rahsaan "New York" Thomas, som själv var fånge i San Quentin under inspelningen. Filmen, som producerades med stöd av The Marshall Project och Sundance Institute, berättar hur Tommys initiativ förändrat livet för många döva fångar.

Att spela in en dokumentär i ett fängelse var en utmaning. Varje inspelning krävde tillstånd, rörelse utanför mediecentret krävde eskort av en vakt, och pandemirestriktioner hotade att stoppa projektet helt. Trots detta kunde filmen slutföras och har nu inspirerat till ett nytt initiativ. Rahsaan arbetar nu med dokumentären "Silent Treatment" (Tyst behandling) som fokuserar på döva fångars kamp för lika rättigheter och tillgång till tjänster. Att bygga en gemenskap genom teckenspråkskursen fungerade bättre än juridiska processer, sa Rahsaan. Döva fångar är inte längre isolerade, utan en aktiv del av fängelsegemenskapen.

Filmen "Friendly Signs" visar att det går att bygga gemenskap och förändra liv –

även i fängelset. Tommys initiativ bevisar att även små insatser kan ha en stor betydelse för dem som behöver det mest.

Kludia Jusková, Spravy SPJ

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com